

EL "ROLLO" DE CASTELLÓ

VALENCIA SEMANAL
nº 28 18-250678 87

Campaners i polítics

Joan F. MIRA

Tinc una admiració sense límits per Francesc Llop i els seus amics, i més des del dia primer de juny, octava de la festivitat del Corpus, quan em van convidar a pujar al campanar del Patriarca de la ciutat de València, i passar-me allà amb ells un parell d'hores mentre feien tots els tocs i volteigs rituals de la festa. Els assegure que és una experiència inoblidable, trobar-se enmig del so combinat i estudiat de vuit campanes.

Francesc Llop fa més de deu anys, des que en tenia quinze o setze, que es dedica apassionadament a recollir totes les varietats dels tocs de campana del País Valencià, i molt especialment de la ciutat de València, matèria ben seriosa i de poca broma. En la ciutat tradicional, les campanes eren procediment essencial de comunicació col·lectiva, mitjà d'informació i de regulació de la vida social: a tocs de campana s'explicava tot, l'hora de berenar o de tancar la muralla, la festa del dia i el seu ritual, el sexe i condició d'un difunt, tot un llenguatge lligat a la xarxa de la vida urbana. Llenguatge amb els seus especialistes i el seu aprenentatge establert, i que la gent interpretava sense dificultat.

Fins que un mal dia, fa quinze o vint anys, l'església decideix electrificar-se, com a trist efecte indirecte del progrés, i posa motors i altaveus als campanars. S'ha acabat: totes les campanes rodaran igual sense dir res, i els campaners es quedaran sense feina, espècie a extingir com tantes d'altres. Cal dir que si hi havia alguna cosa que es poguera dir substancial al "paisatge sonor" de la ciutat, era aquesta. Però, ¿qui es preocupa dels paisatges sonors? ¿El senyor duque de Alba? No se'n preocupen, crec, ni els ecologistes: poques protestes veig contra l'insuportable desastre acústic creat pels motors d'explosió. Problemes petits, segura-

ment, coses sense importància al costat d'altres. Potser. Però cada dia més em confirme en la conclusió que no hi ha problemes grossos i menuts. Els únics grossos de debò són menjar, viure a cobert i no morir de mala mort. Els altres, tots són d'un estil, inclosa la salvació de les campanes i la lluita pel poder polític.

Perquè el llenguatge de les campanes és part d'una cultura, com la llengua parlada i escrita, com les danses, les barques de l'Albufera, el palau de la Generalitat i la Junta Directiva de l'Ateneu de Castelló. Ara bé, els meus amics polítics estan convençuts, amb tota la raó del món i més que no hi haguera, que sense poder polític no es pot arribar a res. Des del poder es pot emprendre seriosament un esforç de protecció de les coses amenaçades, de recuperació de les coses perdudes, etcètera. Des del poder es mouen institucions, es fan lleis i es fan complir (difícil intent!), es recapten i s'apliquen els diners necessaris. D'acord, i mentre tindrà la paella pel mànec la gent que ara ens malgoverna i ens desinforma, que són els mateixos de sempre, no hi ha res a fer, si no és pensar ocupar aquest poder abans que tot el mal estiga consumat.

I tanmateix... mal podrà posem per cas una Conselleria de Cultura protegir el llenguatge campanil, el dia remot que les seues atribucions arriben a tant, si Francesc Llop i els seus amics no el salven mentrestant de la mort eterna, a força de serietat, d'apassionada constància i de deixar-se la suor als campanars. Si jo fóra polític de vocació, que no ho sóc, no m'agradaria gens ni miqueta arribar a això del poder (almenys en el camp de la cultura, que és l'únic on em sabria aclarir) i trobar-m'ho tot com després del pas del cavall d'Àtila. També és veritat que amb la culturofòbia que corre per ací, potser A+lla seria proclamat heroi regional del Regne. Vés a saber.